

“BİR HAPİSHANE DOLUSU SUÇSUZ”

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 20 Ocak 2016 09:15 -

İlk gençlik yıllarımda hapishanelerdeki insanların azılı birer katil, hırsız olduğunu düşünürdüm. Beni böyle düşünmeye sevk eden şey, belki de hapishanelerimizde düşünce suçlularının hemen hiç bulunmaması ya da pek az olmasıydı.

1960'lı yılların başlarıydı. İlköğretmen Okulunun son yıllarında mıydım, öğretmenliğimin ilik yıllarında mı? Fatsa'da Yeşil Fatsa adında haftalık bir gazete yayımlanıyordu, ben de orada ara sıra yazılar yazıyordum.

Fatsa Hapishanesinde mahkûmlarla bir röportaj yapmayı aklıma koydum. Savcıdan izin aldım, kalemi kâğıdı alarak kasabanın Doğu ucunda bulunan hapishanenin yolunu tuttum. Başgardiyana izin kâğıdını göstererek mahkûmlarla görüşmek istediğimi söyledim.

Mahkûmlar koğuş kapılarının açıldığı daracık havalandırma alanında geziniyorlardı. Başgardiyana altıma bir sandalye verdi ve mahkûmlara da isteğimi aktardı.

“BİR HAPİSHANE DOLUSU SUÇSUZ”

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 20 Ocak 2016 09:15 -

Mahkûmlar başıma üşüşülür. Sıra ile onların nereli olduklarını, ne katar zamandır içerde olduklarını, en önemlisi de içeri neden düştüklerini sormaya, anlattıklarını da not etmeye başladım.

Daha önce böyle bir şeyle karşılaşmamış olan mahkûmlar, anlatacakları şeylerin kendilerine bir yararı dokunacağı, belki de dosyalarının yeniden incelenmesine yol açacaklarını sanıyorlardı. Kimi bir iftira ile suçlandığını, kimi elinden bir kaza çıktığını veya namus belasına içeri atıldığını anlatıyordu. Hepsi köylük yerlendendi. Eğitimsizdiler.

Burada bana anlatılan bir olay çok ilginçti ve diğerlerini unuttuğum halde onu hiç unutmadım.

Olay daha yakınlarda olmuştu. Dolayısıyla failleri mahkûm değil, tutuklu idiler. Fatsa'nın Bahçeler köyündendiler.

Fırtınalı bir havada, bir ağaç devrilmişti. Ağacın kökünün bulunduğu bahçenin sahibi sabahleyin gelmiş ağacı keserek odun yapmaya başlamıştı. Fakat ağaç komşusunun bahçesine doğru devrilmiş ve orada yatıyordu. Bu komşu da gelmiş, “Ağaç benim tarafımda, odunu benimdir” diye iddia etmişti. İki taraf kavga etmeye başlamış, aileler de çoluk çocuk kavgaya karışmıştı. Ölü ve yaralılar vardı. Bana bunu aynen anlattılar. Ben de aradan yaklaşık 50 yıl geçtiği halde bazen insanların ne kadar küçük şeyler için cinayet işlediklerine örnek olarak onu başkalarına anlattım.

“BİR HAPİSHANE DOLUSU SUÇSUZ”

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 20 Ocak 2016 09:15 -

Bu komşular, başka zamanlarda belki birbirlerinin işlerine koşuyorlar, iyi ve kötü günlerinde birbirlerine yardım ediyorlardı. Birkaç eşek yükü odun için komşularının canına nasıl kıymışlardı? Bir anlık kızgınlık, belki bir inatlaşma ve kötü söz cinayete sebep olmuştu işte.

İçerideki diğer kişilerin anlattıkları da bundan iç açıcı değildi. Bütün bunlara sebep olan yoksulluk ve cahillikti.

Havalandırma saati bitti, röportaj bitmedi. Gardiyan mahkûmları koğuşlarına aldı. Kapıları kapattı. Fakat benim bir süre daha orada kalmama izin verdi. Ben de kapıların mazgallarından mahkûmlarla konuşmaya devam ettim.

Notlarımı düzenleyerek “Bir Hapishane Dolusu Mahkûm” başlıklı yazımı gazeteye verdim. İki bölüm halinde yayımlandı.

Fatsa yargıcı yazıyı okuyunca “Biz suçsuz insanları mı mahkûm etmişiz yani!” demiş. Bunu bir latife olsun diye söylediğine eminim. Çünkü yazı, yargıçların yanlış hüküm verdiklerini değil, bu insanların yoksulluk ve cahillik yüzünden ne kadar küçük şeylerden ötürü suç işlediklerini açıkça vurguluyordu.

“BİR HAPİSHANE DOLUSU SUÇSUZ”

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Çarşamba, 20 Ocak 2016 09:15 -

“Bir okul açmak bin hapisanenin kapanması demek” diye boşuna dememişler.

Fakat durun bir dakika! Okul açmak, ülkeyi üniversitelerle donatmak cezaevlerindeki insan sayısını azaltıyor mu, artırıyor mu? Bir kuru ağacın odunu yüzünden cinayet işleyenler azalıyor. Çünkü artık Fatsa’da fındık bahçelerinden elde edilen odun her evin kışlık yakacağına yetiyor. Kız kaçırma olaylarına da herhalde artık rastlanmıyor. Fatsa’daki o cezaevi de birkaç yıl önce kapandı.

Fakat okuyan insanın gözü açılıyor. Ulusal gelirden ve memleket yönetiminde halk için pay istiyor. İtiraz kültürü yaygınlaşıyor. Okumuş insanlar haksızlıklar karşısında susamıyor ve bundan ötürü başına çeşitli işler geliyor. Hapishanelerimiz tutuklu ve hükümlülerle dopdolu! Bunu önlemenin yolu öyle anlaşılıyor ki büyüklerine gözü kapalı itaat eden, içinde bulunduğu durumu alın yazısı olarak kabul edip kendisine verilenle yetinen, itiraz etmeyen kuşaklar yetiştirmek. Ne zaman sonuç alabilir bilinmez ama iktidarımızın yönetim ve eğitim projesine bakarak bunun farkında olduğunu söyleyebiliriz... (18 Ocak 2016)